

לבשו"ד להשיג בשכלו האנושי הטבעי עמקות וסודות התורה, ולכן זהו סדר הדברים שקודם באה מעשה האדם עצמו מיגיעו ואז אח"כ משלימין לו מן השמים, ולכן הוצרך שג"כ המעשה מנורה תהי' כסדר הזה שהם יעשו מה שבטבעם וכוחם ואח"כ יושלם זה בנס מן השמים, וזהו היתה רק במנורה של משה אבל במנורות של שלמה, שם שנתנו להם חכמה רבה לעשות שאר המלאכות שיצאו כתיקונן כמו"כ נתנו להם החכמה איך לכוון ולעשות המנורה, שהרי כמה נסים היו בבנין ביהמ"ק וכדאיאת בחז"ל כמו"כ האירו עיניהם לעשות המנורות.

גם י"ל דעשו הם דפוס של הך מנורה של משה וע"י הדפוס יצא ממש כאותו מנורה מה נימא הלא לא הי' זה הדפוס מתאים שהרי שלמה עשה כ"א של אלף ככר ולא של ככר אחד, מ"מ י"ל דסו"ס הי' להם דפוס דאותה צורה ממש, א"כ הם הגדילו הך דפוס אלף פעמים וכדי שלאחר צירוף הזהב יהי' זה יוצא ככר אחד, אבל אותה הצורה כבר היתה להם מקודם ולכן לא הי' קשה להם איך לעשות זה שהרי נשאר זה באותה צורה כשהי' אלף ככר.

מקשה תיעשה המנורה

(כה לא) פז) וחזינן דיש חידוש בהמנורה שתהי' היא מקשה מחתיכה אחת ולא מחלקים רבים ואברים המדובקין יחד, וכל הדברים ממנה יהיו ג"כ הכפתרים ופרחים וגביעים ממנה יהיו כולם מקשה אחת, ומצינו שדין מקשה מעכב בכל המנורות, ועיין כאן מלבי"ם שכתב כן לפרש לפי הרמב"ם וכו' אבל הוא האמת שהפך המקשה היא החלולה וזה הכשיר בשאר מיני מתכיות כדברי הגמ' אבל מן הגריטאות שבלשון הרמב"ם קורא כן לעשוי אברים אברים זה פסול גם בשאר מתכיות כי זה ילפינן מן ממנה יהיו ולא בא בו התנאי שיהי' זהב וכו' עכ"ל, ועיין רמב"ן ריש פ' בהעלותך (במדבר ח' ד') וטעם וזה מעשה המנורה לרמוז שצריך לדורות שתהי' מקשה כי הוא מעכב בה וכו' והזכיר זהב כי כן

הי' מצוה לדורות לעשות ממנו לרומם את בית אלקנו, והחזיר מקשה היא, לומר שאין מעכב בה אלא מקשה, לא הזהב וכ"ש שאר יפויים שבה וכך אמרו רבותינו בספרי ובמסכת מנחות עכ"ל, וחזינן דזהב אינו מעכב וכן הפרחים וכו' אינם צריכין כלל בשאר המתכיות, ומ"מ המקשה דהיינו שיהי' מעשת אחד ולא מחובר מחלקים נפרדים זהו המעכב במנורה.

וי"ש לרמוז בזה כי הכל מה שהאדם עושה יהי' מקשה מיוחד לדבר אחד לשם ה', אפילו שיעסוק בשאר חכמות תהי' זה נמי לש"ש כדי להבין תורתנו הך' כי צריכים לכל השבעה חכמות שישנם בעולם לתורה וכמו חכמת החשבון לענין חשבונות של תורה, ורפואה לענין טריפות, וחכמת הטבע לענין דיני כלאים להרחקות זה מזה וכדומה, ובהתורה גופא יש בה כל החכמות שבעולם והפך בה והפך בה דכולה בה, וכן אדם שעושה מלאכה או מסחר שיהי' הכל לש"ש לשם התורה וקיום מצותי' וזהו ענין ועשית את נרותי' שבעה והעלה את נרותי' והאיר על עבר פני', היינו שכל השבעה חכמות יאירו ויפנו כלפי האמצעי שזהו רמוז על כבוד השי"ת שזהו עצם המנורה.

ועיין ספורנו (ל"א) שכתב כן וז"ל וכו' סדר ענין מנורה כלה מקשה אחת ואור נרותי' אחד כאמרו והאיר על עבר פני' וזה שיהי' אור נרות הימין ונרות השמאל מכוון אל האמצעי וכן ראוי שיהי' האור השכלי בחלק העיוני וג"כ אורו בחלק המעשי שיהיו פונים אל האור העליון לעבדו שכסם אחד, כי אז יאירו כולם וכו' כי בהיות כל האור מכוון לאחד כענין המקשה המורה אחדות, אז נראה אור כי יהל מן המאור הגדול עכ"ל וכונתו האור השכלי העיוני היינו לימוד התורה, וג"כ אורו בחלק המעשי היינו העושים בישובו של עולם שיהיו פונים אל האור העליון לעבדו שכסם אחד, היינו דזהו ענין מקשה היינו אחדות בכל המעשים ובכל הכלל ישראל שיהיו כולם פונים אל האור העליון ואז יאירו כולם כל השבעת הנרות יחד ולכן מקשה שיהי' כל המנורה מעשת אחת מעכב, ולא הזהב ולא

הפרחים וכו' ורק שיהי' מקשה אחדות אחת בכל עבודתם ועיי' יאירו כולם ביחד, ועיי' ספורנו ריש פ' בהעלותך ותראה שכן כונתו, וכונת המימינים עוסקים בחיי עולם, והמשמאלים העוסקים בחיי שעה העוזרים למימינים וכו' עכ"ל.

פח) והנה יש אדם כשעוסק בתורה או מתפלל הוא כולו לה', ומ"מ כשעוסק בדברי חולין בפרנסה או באכילה ושתי' ושינה הוא מושקע בהחומריות ומושקע כולו בהמסחר ומלאכה ושוכח מה', לזה באה הך מצוה של המנורה לומר מקשה היא, להורות כי כל מה שיעשה האדם צריך להיות מקשה דבר אחד אחדות במעשיו להיות כוונתו לש"ש שיצא ממעשיו כבוד שמים ועבודת ה', וזהו ועשית את נרותי' שבעה, שבעה היינו כל הדברים שנכללו בשבעת החכמות וכל זה והעלה, תעלה אותם למעלה והאיר על עבר פני', שהם יאירו כולם לתכלית אחת לה' שהוא הוא נקודת המרכז של כל דבר וזהו אל נר האמצעי לה'.

ופן הוא בשלום בית, דזהב אינו מעכב בבנין בית יהודי דאין העיקר הזהב והכסף ואין העיקר הפרחים והגביעים היינו הבגדי תפארת וכדומה כל זה אינו מעכב בהבית ורק המקשה האחדות ביניהם זהו מעכב שזהו עצם הבנין שיש בבית יהודי שיהיו שניהם אחד, אחד לבם לשמים, ואחד לבם לבן זוגו, ובוה נבנה המנורה של בית יהודי.

ופן ענין הכלל ישראל, דיש בישראל אלו העוסקים בעיוני החכמת התורה ויש שעוסקים במלאכה ומסחר ויש שעוסקים במצות ומעש"ט, כל אחד עוסק זה במצוה זו וזה בזה, ושם נמי בעינן מקשה אחת היינו שיכוון כל אחד שכל מה שעושה יהי' לש"ש ולשם כל ישראל, דרק עיי' כל ישראל יוצא המנורה והתכלית של הבריאה ויוצא הכתר של הקב"ה על ידי כולם, וכשהם מקשה אחת יצורפו כל המעש"ט והכונות טובות שלהם ועיי' כולם יצא המקדש ה' מה שיש בתוך לבות של כלל ישראל, ויתקיים ועשו

לי מקדש ושכנתי בתוכם, בתוכם ממש, דזה המקדש שבלכות כלל ישראל לעולם הוא קיים בכל מקום שהם, וזהו בא רק עיי' שהם מאחדים א"ע כ"א עבור כולם וכולם עבור אחד, ומקרא מלא דבר הכתוב, ויקרא כ' ג' ואני אתן את פני באיש ההוא והכרתי אותו מקרב עמו כי מזרעו נתן למלך למען טמא את מקדשי ולחלל את שם קדשי, ופירש"י למען טמא את מקדשי את כנסת ישראל שהיא מקודשת לי כלשון (ויקרא כ"א) ולא יחלל את מקדשי עכ"ל, ועיי' רמב"ן, וחזינן שקראו הכתוב לכלל ישראל מקדשי, ומקדשי ממש וכמו שמסיים רש"י כלשון ולא יחלל את מקדשי, היינו שלא תאמר שזהו מליצה לכן סיים רש"י בלשון ולא יחלל את מקדשי דשם מיירי לענין בית המקדש ממש, כמו"כ כאן הכלל הכנסת ישראל היא מקודשת לי, והיינו שיש הבית המקדש הפנימי בלכות בני', וזה עיי' חטא שהעביר בניו למלך גורם שתסתלק שכינה מישראל עיי' רמב"ן וספורנו, אבל כל זה רק כנסת ישראל, כנסת לשון אחדות יחידה אחת, וזהו מקשה אחת כשכל ישראל מכוונים לבם לשמים וכל אחד לחבירו, הם הם המנורה הטהורה שמאירה לפני ה' והם הם המקדש של ה', דיש בהם כל העבודות שיש במשכן ומקדש, שיש בהם בחינת נרות ובחינת מזבח ובחינת קטורת ובחינת סתם קודש, ובחינת קודש הקדשים וכן כל המדריגות הנמצאים אצל ישראל זה בכה וזה בכה והם בחינת כל כלי השרת שיש במשכן ומכולם יחד יוצא הבית המקדש של ה' שהם מהווים בית המקדש שלם כשהם ביחד.

פט) ועיי' כולם באה השראת השכינה אל חכמי הדור מפני שהם קומה שלימה של מקדש ה' ומצינו במש"ר כשחטאו ישראל בעגל נאמר לו לך רד, ואמרו ז"ל רד מגדולתך כלום נתתי לך גדולה אלא בשביל ישראל ועכשיו שחטאו לך רד מגדולתך, דמש"ר הי' בבחינת הקדשי קדשים הארון וכו' הכרוכים של כלל ישראל הך בחינת העבודה ומ"מ מכיון שחטאו ישראל אי"כ מקדש נחסר כחו של מש"ר ג"כ

ונאמר הקדשי המקדש ואין מ שהכל בבחינת ישראל ישראל ומשגיז ולא בני נמי בו בחינת נמוכים שלימה הכל, ו שהוא פעולה כולם נ של כ מהקטנ להם לו היו מי הכרובי באחדו התורה

צ) ועיי'

רקיעים וכן במ ואין מו של שו התכלין תורה ו נר מצו

והנה

בצלאל